

ELEKTRİK, ELEKTRONİK, HABERLEŞME, BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ GÜNLERİ 2007

Elektrik-Elektronik Mühendisi Bora GÜNGÖREN
EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi
bora.gungoren@emo.org.tr

8-10 Haziran günlerinde EMO Diyarbakır Şubesi'nin düzenlediği Elektrik, Elektronik, Haberleşme, Bilgisayar Mühendisliği Günleri'nde konuşmacı olarak yer almak için Diyarbakır'a gittim. Aslında seyahatim 7 Haziran günü başladı denebilir çünkü şirketteki birikmiş bir sürü evrak işini yetiştirmek için 6-7 Haziran günlerinde neredeyse durmaksızın dışarıda koşturdum. Berbere gitmek, bavul hazırlamak ve 7'si akşam üzeri 16.20'de kalkan uçağa yetişmek için koşturmacayı da hesaba katınca az buz bir iş olmuyor. Sağolsunlar babam ve ağabeyim koşturmacanın bir bölümünü üzerimden aldılar da rahatlayabildim.

Diyarbakır'a giderken Ankara'da hava sıcaklığı 26 dereceydi, indiğimizde ise 34 dereceydi. Akşam 6 sularında 34 derece sıcaklık olması kendi başına bir uyarı sinyali tabi. Bizi hem Diyarbakır Şube hem de TEİAŞ'tan iki ayrı ekip birden karşıladı. EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu'nda Yazman Üye olan İbrahim Saral aynı zamanda TEİAŞ'ta çalışıyor. Kendi ekiplerinden birisi Diyarbakır'daki bir kontrol bilgisayarı ile sorun yaşayınca o problemi gidermek de kendisine düşerek, görevli gitmiş oldu. Hava alanı öncesi kendisini işyerinden aldığım

halde, hiç geciktirmeden arıza yerine gitmek isteyince açıkçası uygulandım. Umarım ben de bu şevki yıllar boyu taşıyabilirim. Ben ise tüm EMO kafilesi ile birlikte otellere giden servisimize bindim. Ankara Şube'den benim ve İbrahim ağabeyin dışında EMO Onursal Başkanı Ahmet Altay VAROL ve eşi de gelmişlerdi. EMO (genelde teknik bir yanıyla Merkez diyoruz) ise Kemal Ulusaler, Cengiz Göltaş ve personeli ile birlikte çok daha kalabalık bir grup olarak geldi. Takip eden günlerde EMO kafilesine bir çok kişi daha eklendi.

Otellere yerleştikten sonra EMO Diyarbakır Şubesi'ne uğrayıp ardından servis aracı ile kısa bir şehir turu atma şansı yakaladık. Bu tur aslında çevredeki bir kaç ana cadde ve yeni yapılan iki adet parktan oluşuyordu. Parklardan birisi Gılgamış Destanı'nı sembolize eden bir heykel ile bayağı ün yapacağı benziyor. Diğerinde ise oldukça güzel bulduğum aydınlatma sistemi EMO Diyarbakır Şube tarafından projelendirilmiş. Meslek odası ve belediye arasında bu tür bir sinerjinin yakalanması, herhalde tüm Türkiye için örnek olacaktır.

Etkinlikten bir gün öncesinin akşam yemeğinde çeşitli EMO şubelerinden gelen yöneticiler bir araya gelme fırsatı yakaladı. Bu arada bir çok üniversiteden

hocalarımız da yemeğe katıldılar. EMO Diyarbakır Şubesi'nin Başkan Yardımcısı'nın aynı zamanda Dicle Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nde Dekan Yardımcısı olarak görev yaptığını öğrenme fırsatım oldu. EMO içinde genelde bireyler isimleri ile çağılır, sadece Şube Başkanı görevini yürütenlere "başkanım" denir. Sıfatlardan soyunma alışkanlığı bir çok kişinin aslında nerede çalıştığını, neler yaptığını unutmamıza da yol açabiliyor. Oldukça geç saatlere kadar süren muhabbet sırasında, ilginç bir şey de oldu. Tam mobil teknolojilerin geleceği tartışılırken, arada "Diyarbakır'ın rakımı kaç" denince cep telefonundan Google'a bağlanarak sonucu Diyarbakır Valiliği web sitesinden aldık. Bu da mobil teknolojilerin nereye gittiğini göstermiş oldu.

Ertesi sabah otelden çıkıp, etkinliğin yapılacağı yere yürüyerek yaklaşık 5 dakika mesafedeki Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne gitmek isteyince bir sürpriz ile karşılaştık. Kaldırımlar yeniden yapıldığı için kendimizi kum ve çakıl yığınları, kepeçler olan minik bir şantiyenin içinde bulduk. Açıkçası Diyarbakır'da inanılmaz bir inşaat faaliyeti sürüyor. Şehrin her yerinde sürekli olarak çok katlı bina inşaatları var. Ankara ve İstanbul'da son yıllarda görmeye alıştığımız büyük konut

projelerinin aynıları Diyarbakır'ı da sarmış. Umarım bu projeler aynı zamanda şehir plancılığını da göz ardı etmiyordur. Daha sonra sorduğumuzda "Diyarbakır dikine büyüyen bir şehir, hâlâ herhangi bir yere 20 dakika içinde yürüyebilirsiniz" yanıtını aldık.

Etkinliğin açılışında EMO Diyarbakır Şubesi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın temsilinden sonra EMO ve TMMOB adına konuşmalar da yapıldı. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı ise politikacılardan beklenenin aksine oldukça kısa bir konuşma yaptı. Sanırım en uzun ve en kapsamlı konuşmayı EMO Başkanı Kemal ULUSALER yaptı. Daha sonra EMO Diyarbakır Şubesi'nin bölgedeki mühendislerin mesleki tatmini üzerine bir çalışması sunuldu. Çalışmadan on-on beş net sonuç çıkmış, benim aklımda kalanlar ise şunlar: Diyarbakır ve çevre illerinde çalışan mühendislerin ciddi bir bölümü çevredeki üniversitelerden mezun. Yani bölge üniversiteleri, bölgenin iş gücü gereksinimini karşılamakta başarılı. Bu mühendisler kolayca iş buluyor ancak çok yüksek ücretler alamıyorlar. Hemen hepsi EMO üyesi, EMO faaliyetlerinden memnun ve yaklaşık üçte biri de EMO faaliyetlerine bizzat katılıyor. Zaten etkinliğe yaklaşık 450 kayıtlı katılımcının katılması da bunu ispatladı.

Açılıştan sonraki öğle arasında EMO'nun bir çok şubesinin de etkinliğe katılım sağladığını gördüm. O sırada bizzat karşılaşılıp yöneticileriyle kısa bir sohbet ettiğim şubeler (umarım eksik olmaz) İstanbul, Kocaeli, Samsun, Bursa Şubeler oldu. Bunun dışında İzmir ve Adana Şubeler'den de yöneticilerin var olduğunu biliyorum. Ayrıca Diyarbakır Şube'ye bağlı il temsilciliklerinden özellikle Mardin, Malatya ve Van'dan katılımın kalabalık olduğunu gözlemledim.

Öğleden sonra ilk olarak haberleşme konulu oturumda Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone IT Hizmetleri'nden üst düzey yöneticiler, şirketlerinin faaliyetleri üzerine odaklanarak sunumlar yaptılar. Bu sunumların

arkasından Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden sevgili Nurcan Hoca "teknolojiyi sunmak iyi ancak içeriğin sadece eğlence odaklı olması üzücü" saptamasını yaptı. Bence bu oturumun en önemli saptaması idi. Seyirci soruları ise doğal olarak tarifeler üzerine geldi. Özellikle Türk Telekom'un bu yıl başında yaptığı tarife modeli değişiklikleri çok çeşitli eleştiriler aldı. Türk Telekom yetkilisi, "ABD gibi dakika ücretinin düşük olduğu ülkelerde sabit ücret yüksek" diyerek bir savunma yaptı ama katılımcılar bu savunmadan pek tatmin olmadılar. Türk Telekom'un yaklaşık 40 bin çalışanı ile karasal sistemi ayakta tutması ile Turkcell ve Vodafone gibi cep telefonu işletmecilerinin kablosuz sistemi ayakta tutması arasında çok büyük farklar olduğu da anlatılmak istendi. Evet gerçekten de her eve uzanan bakır tellerin bakımını yapmak devasa bir maliyet. Ancak katılımcıların bunu da çok iyi değerlendirdiğini sanmıyorum. Bununla birlikte, Türk Telekom'un açıkladığı kârları görünce, "bu kârlar edilebiliyorsa, yeni tarifelerden ciddi kâr edildiği ortada" dememek de mümkün değil.

Haberleşme oturumu sonrasında daha çok otomasyon odaklı bir elektronik oturumu yapıldı. Burada da Schneider ve EEC firmalarından iki mühendis, otomasyon sistemlerindeki yeni yaklaşımları aktardı. Bu iki sunum da aslında oldukça teknik sunumlardı. EMO adına sunum yapacak olan Mahir ULUTAŞ ise bu oturuma katılmadı. Oturum sonlarına doğru gelen sorularla birlikte çok güzel bir konuya erişildi: Türkiye'deki elektronik sanayinin ihracat ve Ar-Ge gibi konulardaki başarısı. Oturum başkanı olan Tarık UZUNKAYA, çok güzel anekdotlar ile birlikte çok ciddi bilgiler de verdi. Seyirciler arasında bulunan Ahmet Altay VAROL da bir kaç kez güzel yorumlarda bulundu.

İlk günün sonunda Diyarbakır Şube bizi Dicle Üniversitesi'nin sosyal tesislerinde yemeğe götürdü. Tesislerde üniversite öğrencileri müzik yapıyordu ama ilerleyen saatlerde Belediye'nin bir orkestrası sahneyi devraldı ve

bize sıra gecelerinde dinleyebileceğimiz mükemmel bir türkü şöleni sundu. Gece on bir sularına kadar süren yemek sırasında bir çok katılımcı ile özellikle bilişim ve haberleşme sektörleri ve uygulamaları konusunda bilgi alışverişinde bulunma şansım oldu. Elbette ki Linux da konuşuldu. Fotoğraf makinemi otelde unuttuğum için ne yazık ki bu kısım ile ilgili fazla görsel materyalim yok.

Cuma gecesi geç saatlere kadar otel odamda diz üstü bilgisayarım ile çalıştığım halde sabah erkenden uyanıverdim. Üstelik uyandıgımda son derece dinçtim. Temiz hava ve sessiz ortamın uyku verimine etkisi tartışılmaz.

İkinci gün sabah saatlerinde elektrik oturumunda gündemi iki konu meşgul etti: İlki nükleer santrallerdi. Oturumda hem özel sektör ve kamu hem de sivil toplum temsilcileri vardı ve herkes nükleer enerjinin ülkemiz için uygun olmadığı yönünde görüş birliğindeydi. Sanırım 200'ü aşan izleyiciler de dâhil herkes rüzgâr enerjisi ve hidroelektrik potansiyelin kullanımı taraftarıydı. Ancak sonra ikinci konu olan İlsu Barajı ve Hasankeyf gündeme gelince, bence "film koptu". Çevreci gruplar ile İlsu Barajı projesini neredeyse 10 yıldır yöneten Yunus BAYRAKTAR arasında çok sert tartışmalar yaşandı. Tartışmalar 12'de bitecek olan oturumun öğleden sonra 2'ye kadar uzamasına da neden oldu. Ancak öğle yemeği saatinin geçmesine rağmen kimse yerinden kıpırdamadı. Oturum sonrasında da fuayede de tartışmalar devam etti.

Öğleden sonra, hatırı sayılır bir gecikme ile başlayan bilişim oturumunda ben de LKD adına Özgür Yazılım konusunda konuşacaktım. Bilgi güvenliğinden internetin sosyal boyutuna kadar değişik konulardaki sunumlar bittikten sonra en son sırada ben söz aldım. Özgür yazılımın ne olduğunu ve neden gerekli olduğunu anlatacağımı belirttim. Daha sonra her türlü

tekelin insanlığın zararına olduğunu, tekel kurabilenlerin ise tekellerini korumak için yasalara müdahale etmeye kadar giden yollar arayacaklarını anlattım. Buradan hareketle özgür yazılımın "bilgi üzerine tekellere karşı" duruşunu, özgür yazılımın yerel iş modellerini desteklediğini, işletmelerin kendi yol haritalarını çizmelerine katkısını anlattım. Bir çok soru aldım. Bazıları beklediğim sorulardı. Elbette klasikleşen "Linux'da neden virüs yok" sorusu da geldi. Oturuma katılan 100'e yakın kişi özgür yazılım konusunda ciddi olarak motive olmuşlardı. EMO Diyarbakır Şube'nin ilerleyen günlerde LKD ile ortak başka çalışmalar da yapacağını düşünüyorum.

Oturum sonrası çevremi çok sayıda Linux kullanıcısı da sardı. İki ayrı LKD üyesi "sanırım LKD'nin Diyarbakır'daki tek üyesiyim" diyerek yanıma geldi. Ben de tanışmalarını sağladım. LKD adına Diyarbakır'da etkinlikler düzenlenmesi durumunda ellerinden gelen lojistik desteği sağlayacaklarını belirttiler. Sağ olsunlar. Diyarbakır Şube'deki EMO-Gençler de Linux ve özgür yazılımları daha aktif biçimde kullanmak istediklerini söylediler. Şimdi akademik dönemin bittiğini ama Eylül ayı ile başlayan dönemde bir çok etkinlik yapılabileceğini aktardım. Ayrıca EMO Ankara Şubesi'de Ağustos ayında kutlayacağımız Linux'un 16. yaş gününe katılmalarını da önerdim. Yaz aylarında staj, yaz okulu gibi koşturmacalar arasında ne kadar uygulanabilir bilemiyorum ama fikri ortaya atmakta sakınca yok.

İşte bu arada salonda benim arandığımı söylediler ve geç de olsa takip eden oturuma girdim. Bu oturum "Bilgi Temelli Kalkınma Modelleri ve Diyarbakır'a Uygulanabilirliği" başlığını taşıyordu. Girdiğim sırada Orta Amerika Bilimsel Araştırma ve Eğitim Merkezi'nden Dr. Fuat ALİCAN eline mikrofonu almış, seyircilerin arasına inmiş ve kendisinin yaptığı bir SWOT analizi üzerinden Diyarbakır'ın Orta Doğu ülkelerine yazılım ve yazılım merkezli hizmet pazarlayan bir merkeze dönüşmesi olanağını konuşuyordu. Arada yerel ekonomiler, katma değer gibi

konulardan bahsederken benim saptamalarıma gönderme yapmış. Ardından YTÜ Teknoparkı'nın Genel Müdürü olan Ufuk Batum da kendisinin CHP adına Hindistan'a gittiği dönemde edindiği deneyimleri aktardı. Hindistan'da bürokrasi, üniversiteler, sanayi, sivil toplum, basın gibi bileşenlerin koordineli biçimde ve tek bir hedefe doğru yola çıktıklarını, şu anda yılda 30 milyar dolara varan bilişim odaklı ihracatın da 1970'lerden beri izlenen bir politikanın sonucu olduğunu anlattı. Ayrıca bilişimde tren kaçırma analogisini beğenmediğini, daha çok arka arkaya kalkan metro trenlerinin var olduğunu söyledi. Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kutbettin ARZU da konuşmasında Diyarbakır'ın son 10-20 yıl içinde ciddi yol kat ettiğini, ancak şehrin göç alması nedeni ile yüzbinlerce kişinin istihdamının gerekli olduğunu vurguladı. 7-14 yaş arasında 375 bin çocuğun şu anda Diyarbakır'daki okullarda öğrenci olduğunu, 7 yıl sonra bu çocukların 14-21 yaş arasında olacaklarını ve çoğunun lise ya da üniversiteye gitmeyeceğini anlattı. Bu hacimdeki genç bir nüfusun istihdamının gerekli olduğunu, aksi takdirde ciddi sosyal bunalımın kapıda olduğunu aktardı. Bilişim teknolojilerinin ya da daha genel olarak diğer sanayilerde de bilgi temelli, katma değer üreten iş modellerinin bu noktada öneminin farkında olduklarını söyledi.

Panel sonrası ben Dr. Fuat ALİCAN ve Ufuk BATUM ile resmen tanıştım. İkisinin de çeşitli yayınlarını ve kitaplarını daha önce okumuş ve çalışmıştım. Yayınları konusundaki yorumlarımı dinleyince ikisi de çok memnun oldular. Her ne kadar siyasi parti yöneticileri, hükümetler gibi üst düzey yapılara seslerini fazla duyuramamış olsalar da çalışmalarını takip eden ve yararlanan insanların varlığı ikisini de memnun etti. Yurt içi ve yurt dışı projelerde ortak çalışmak için sözleştik. Önce Fuat ALİCAN ve sonra Ufuk BATUM ile olan muhabbetimiz,

DSİ sosyal tesislerindeki yemekte ve gece geç saatlere kadar otel lobbiesinde de sürdü. Teknokentlerden özgür yazılıma, bilişim STK'larından AB 7. Çerçeve Programı'na kadar o kadar çok konuda fikir alışverişi yaptık ki sayamıyorum. İlerleyen aylarda bir çok etkinlikte birlikte çalışmayı umduğumu söylesem yeridir.

Etkinliğin son günü aslında sosyal programdı. Ancak dönüş yapanların bazıları akşam üzeri erken saatlerde dönecekleri için sosyal program oldukça hızlı biçimde yapıldı. Tarihi yerler inanılmaz bir hızla gezildi. En az 3-4 saat fotoğraf çekmek istediğim yerlerde en çok yarımşar saat durabildik. Binlerce yıllık binalarda çektiğimiz resimlerin sayısı da bu nedenle az oldu. Tabii ben bu tür tarihi yerlere geldiğimde, kirişleri, sütunları, duvar süslemelerini, kemerleri en ince detayda incelemek istiyorum.

Tabii sosyal program aynı zamanda rahat rahat iş konuşmaya da ortam sağladı. EMO'dan Cengiz Göltaş ve Cem Kükey, ayrı ayrı Ankara Şube'nin Özgür Yazılım alanındaki çalışmalarını takip ettiklerini belirttiler. Bir sonraki şubeler arası koordinasyon toplantısı sırasında Ankara Şube'nin diğer Şubeleri de bu konuda motive etmesi gerektiğini vurguladılar. Ben de bu tür motivasyona aslında gerek olmadığını. İstanbul Şube, Bursa Şube, Samsun Şube, Diyarbakır Şube, Adana Şube'nin zaten özgür yazılım faaliyetlerinin bulunduğu, diğer şubelerde de benim bilmediğim faaliyetleri tahmin ettiğimi söyledim. Gerçekten de EMO şu anda tüm örgüt olarak Linux ve özgür yazılıma odaklanmış durumda. Bu odak, önümüzdeki bir kaç yıl içinde çok ciddi bir çıktı üretecektir.

Dönüş yolculuğunda yorgunluktan olacak uyudum. Akşam 18.20 uçağına 36 derece sıcaklıkta binip, bir buçuk saat sonra Ankara'da yağmurlu hava ve 13 derece sıcaklığa inince ise elbette şok oldum. Ankara yazdan çıkmış, bahara geri dönüş yapmıştı.